

Plan mot diskriminering och kränkande behandling för skola och fritidshem

Gunnarsboskolan 4-6

Läsåret 23-24

Innehållsförteckning

1 Lust att lära och en möjlighet att lyckas i skolan	3
2 Bakgrund	4
3 Ordningsregler	5
3.1 Disciplinära åtgärder enligt skollagen	5
4 Diskriminering, trakasserier och kränkande behandling	6
4.1 Skillnaden mellan kränkande behandling och trakasserier	6
5 Värdegrundsarbete	7
5.1 Elevråd	7
5.2 Trygghetsgrupp	7
5.2.1 Trygghetsgruppens Årshjul	8
5.3 Förebyggande värdegrundsarbete	9
5.4 Kränkingsärenden och diskrimineringsärenden	10
5.5 Utvärdering av plan mot diskriminering och kränkande behandling	12

1 Lust att lära och en möjlighet att lyckas i skolan

Det är varje elevs rätt att lyckas i skolan. Vi på Gunnarsboskolan vill att våra elever ska kunna lämna skolan med en god självbild och med goda kunskaper. För att lyckas med detta är det viktigt för eleverna att ha en trygg skola, fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det handlar om elevernas rättigheter och skyldigheter, om att förverkliga FN:s barnkonvention.

Skolans prioriterade mål läsåret 2023-2024

- Ökad närvaro

Vår vision på Gunnarsboskolan 4-6 är att vår skola ska vara en plats där eleverna kan få kunskap, men också en plats där de kan växa som människor. Vi arbetar för att alla elever ska känna ansvar, trygghet, respekt, generositet och lära sig sunda värderingar som i slutändan gör att alla känner att de har en framtidstro.

Vår skola ska vara trygg för alla våra elever och fri från diskriminering och kränkande behandling. Man ska ha respekt för allas olikheter och skolan ska vara till för alla och ge alla en god utbildning.

Elever, personal och vårdnadshavare ska veta att om vi får kännedom om att någon har diskriminerats eller kränkts i vår verksamhet så får det konsekvenser. De ska också känna till våra åtgärder och veta vem de ska vända sig till om de har frågor eller behöver stöttning kring detta.

Uppdraget att motverka diskriminering och annan kränkande behandling, är en del av det demokratiska uppdrag som skolan har.

Enligt skollagen och läroplanen ska alla som arbetar i skolan:

- Medverka till att utveckla elevernas samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmaste gruppen.
- Verka i demokratiska arbetsformer där elever och vårdnadshavare har inflytande och är delaktiga.
- Förankra grundläggande demokratiska värden.
- Visa respekt för den enskilda individen.
- I det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

2 Bakgrund

För att skydda barn och elever mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och främja barns och elevers lika rättigheter, finns det bestämmelser i:

- Diskrimineringslagen (SFS 2008:567)
- Skollagen 6 kap. (SFS 2010:800)
- Svensk författningssamling (SFS 2016:1011)
- Skolverkets allmänna råd och kommentarer.
- Skollagen och diskrimineringslagen förbjuder diskriminering och kränkande behandling.

Lagstiftningen ställer krav på barnomsorg och skola att vi ska arbeta förebyggande för att förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Vi ska ha ett målinriktat arbete för att främja elevernas lika rättigheter och möjligheter. Skolan är skyldig att utreda och åtgärda vid misstanke om diskriminering eller kränkning.

Enligt skollagen ska en plan med översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling upprättas varje år. Den ska innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som kommer att påbörjas eller genomföras. Det ska också framgå hur åtgärderna har genomförts i efterföljande årsplan.

3 Ordningsregler

För att vi TILLSAMMANS, barn och vuxna, skall trivas, må bra och ha ordning och reda på vår skola gör vi vårt bästa för att visa vänlighet, hänsyn och respekt genom att:

- Använda vårdat språk.
- Samtala vid konflikter, inga handgripligheter eller fula ord.
- Vi är ute på rasterna förutom de raster som är överenskomna med lärare.
- Vi talar och går lugnt i skolans lokaler.
- Vi är rädda om eget, andras och skolans egendom. I de fall en elev är oaktsam om skolans material och inventarier kommer vårdnadshavare debiteras för kostnaden.
- Mobiltelefoner lämnas hemma, de ska inte tas med till skolan.
- Vi tuggar inte tuggummi, äter godis, snacks eller dricker läsk eller söta drycker under skoldagen.
- Alla får delta i lek och spel.
- Vi håller oss inom skolans gränser.
- Det är förbjudet att cykla, åka moped, skateboard eller annat fordon på skolans områden mellan klockan 06:00 och 18:00.
- Vi kastar inte snö eller is.

Pedagoger och vuxna på skolan hjälper dagligen till att påminna om och aktualisera ordningsreglerna.

Pedagoger har tre möjligheter att agera när problem uppstår:

1. Samtal och tillrättavisning
2. Omplacering av elev eller elever i klassrummet för att till exempel få mer arbetsro.
3. Samtal med vårdnadshavare vid upprepade förseelser. I vissa fall behöver skolan gå ett steg vidare och ta hjälp av skollagen *Disciplinära åtgärder enligt skollagen 5 kap. 6§*.

3.1 Disciplinära åtgärder enligt skollagen

I skollagen 2010:800 står bland annat om följande åtgärder:

- Visa ut från enstaka lektion
- Kvarsittning
- Utredda uppstådd situation med vårdnadshavare.
- Eventuellt beslut om särskilt stöd (rektor)
- Skriftlig varning (rektor)
- Omplacering i annan klass eller skola (rektor)

4 Diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Diskriminering innebär, enligt lagen, att ett barn eller en elev missgynnas på grund av;

- Kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Diskriminering förutsätter att en part har makt över en annan. Det betyder att lärare eller annan personal på skolan kan diskriminera eleven eller barnet genom att behandla denna olik andra, men man kan också diskriminera genom att behandla alla lika. Elever eller barn i skolan kan därför inte, enligt lag, diskriminera varandra. Däremot kan både vuxna och elever trakassera varandra, vilket är en form av diskriminering. Med trakasserier menas ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Sexuella trakasserier avser ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Direkt diskriminering kan vara om en elev inte får/kan följa med på studiebesök för att denna är rullstolsburen.

Indirekt diskriminering sker när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev. Det kan vara om en elev, får i uppgift precis som alla andra, som eleven på grund av funktionsvariation inte kan göra.

4.1 Skillnaden mellan kränkande behandling och trakasserier

Kränkande behandling är handlingar som kränker elevers värdighet. Dessa kränkningar kan vara fysiska som slag och knuffar eller verbala som hot, svordomar och öknamn eller psykosociala som utfrysning, blickar och alla går när man kommer samt texter och bilder. Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till kränkningar.

5 Värdegrundsarbete

På Gunnarsboskolan 4-6 pågår ett ständigt värdegrundsarbete. Vi arbetar på en mängd olika sätt för att trygga skoldagen för våra elever.

5.1 Elevråd

Elevrådet på Gunnarsboskolan består av en ordinarie representant samt en reserv från varje klass. Mötena leds av samt biträdande rektor. De sammanträder två gånger per termin och tar upp saker som klassråden har lyft sedan innan. Elevrådet kan också ge i uppdrag till klassråden att ta upp vissa specifika frågor vid nästkommande klassrådstillfälle, exempelvis trivseln i matsalen, rastkiosken eller liknande.

5.2 Trygghetsgrupp

I Trygghetsgruppen på Gunnarsboskolan 4-6 ingår detta år:

Jenny Svenningsson - Värdegrundspedagog och Heltidsmentor år 5

Karin Norman - Rektor

Anna Axelsson - Kurator

Lina Gamlén - Elevcoach

Kristoffer Grönhage – Idrottslärare

Annika Westh - Idrottslärare

Trygghetsgruppen träffas en gång i veckan på onsdagar mellan 8.10-14.10 och går igenom de kränkingsanmälningar som har inkommit och ser över pågående ärenden samt vilka ärenden som behöver följas upp. Därefter bestämmer vi vilka elever vi behöver ha samtal med samt arbeta vidare med.

Trygghetsgruppens uppdrag är att arbeta med förebyggande och främjande insatser.

Förebyggande insatser innebär att trygghetsgruppen arbetar för att förbättra utvecklingsområden där tryggheten behöver öka.

Främjande arbete innebär att vi som skola arbetar för en god skolmiljö som präglas av just trygghet och trivsel.

Rastaktiviteter och rastkiosk är ett exempel på främjande arbete.

Trygghetsgruppens arbete styrs av skolans ”plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling”

5.2.1 Trygghetsgruppens Årshjul

Augusti:

Trygghetsgruppen har planeringsmöte inför kommande läsår.
Presentera Trygghetsgruppens arbete för År 4
Introducera U:et i År 4 samt sätta upp det i klassrummen.

September:

Gå igenom Trygghetsarbetet med övriga klasser.
Revidera ordningsreglerna på elevrådet.
Förebyggande arbete på Mentorstiden – Värdegrundspedagogen skickar ut material varje vecka

Oktober:

Genomföra Trygghetsenkät med eleverna.
FN-dagen - Vi uppmärksammar dagen med eleverna.
APT-Vi går igenom Drafit med övrig personal.
Förebyggande arbete på Mentorstiden – Värdegrundspedagogen skickar ut material varje vecka

November:

Analysera Trygghetsenkäten
Förebyggande arbete på Mentorstiden – Värdegrundspedagogen skickar ut material varje vecka

December:

Julkalender – Värdegrund
Förebyggande arbete på Mentorstiden – Värdegrundspedagogen skickar ut material varje vecka

Januari:

Uppföljning av PRIO-målet " Ökad närvaro".
Förebyggande arbete på Mentorstiden – Värdegrundspedagogen skickar ut material varje vecka

Februari:

Förebyggande arbete på Mentorstiden – Värdegrundspedagogen skickar ut material varje vecka

Mars:

Rocka sockorna 21/3
Förebyggande arbete på Mentorstiden – Värdegrundspedagogen skickar ut material varje vecka

April:

Vi genomför Trygghetsenkät med eleverna.

Förebyggande arbete på Mentorstiden – Värdegrundspedagogen skickar ut material varje vecka

Maj:

Analysera Trygghetsenkäten

Förebyggande arbete på Mentorstiden – Värdegrundspedagogen skickar ut material varje vecka

Juni:

Utdelning av Trygghetsgruppens pris på skolavslutningen till en elev/klass i år 6

Uppföljning av kränkingsärenden

Statistik över kränkingsärenden under året.

5.3 Förebyggande värdegrundsarbete

Förutom årshjulet så arbetar vi med olika teman på Mentorstiderna där vi tar upp saker som bl.a. hälsa och mående, likheter och olikheter, kränkningar på sociala medier, språkbruket m.m.. Vi genomför också värdegrundsövningar, avslappningsövningar och massage.

Det förekommer också att vi gör klasskartläggningar som vi analyserar och gör åtgärder kring samt att vi ibland har tjej- och killgrupper när det behövs i någon klass.

På skolan har vi infört en rastkiosk dit eleverna kan gå och låna rastaktivitetssaker som de sedan använder under rasten. Två av våra idrottslärare genomför rastaktiviteter av olika slag varje rast. Vi har också ett visst antal rastpedagoger ute under varje rast som kan delta i aktiviteter, men också ingripa när konflikter eller kränkningar sker. Om eleverna får mer att göra på rasterna är vår tro att det sker färre konflikter och kränkningar ute på rasterna.

För att det ska vara lugnt och tryggt i matsalen äter en lärare per klass pedagogisk lunch med sina klasser, i vissa klasser behövs det fler än en pedagog. Pedagogens uppgift är att se till att det är ordning i matsalen och att föra samtal med sina elever under lunchen.

Vi har också omklädningsrumsvakter och bussvakter som har till uppgift att det ska vara lugnt och tryggt på dessa ställen för samtliga elever.

Vid kränkningar eller diskrimineringar använder vi oss av samtalsmetoden *U:et* som vi introducerat i alla klasser. Där kan man prata om vilken roll de inblandade haft i en kränkning eller någon slags diskriminering.

Detta läsåret kommer vi arbeta aktivt med konflikthantering med både personal och elever så eleverna ska bli bättre på att lösa sina konflikter själva.

Vi i Trygghetsgruppen har gått runt i alla klasser och presenterat Trygghetsgruppens arbete, där vi pratat om förebyggande arbete, kränkingsärenden, konsekvenstrappan samt U:et. Vi har gjort samma presentation under våra föräldramöten i samtliga årskurser samt vid APT för skolans personal.

Vid utvecklingsamtal tar alla pedagoger upp frågan om trivsel och trygghet. Det är en trygg situation tillsammans med vårdnadshavare, där alla elever har chansen att ta upp saker som man kanske inte vågar annars. Utifrån det kan sedan varje klasslärare arbeta med den informationen som kommer fram.

Som utvärdering av vårt arbete genomför vi två gånger om året en trygghetsenkät som vi sedan analyserar. I den finns bland annat en fråga om "otrygga platser". Vi har valt att inte ha enkäten anonym för att man lätt ska kunna ha samtal med de elever som inte känner sig trygga på skolan.

5.4 Kränkingsärenden och diskrimineringsärenden

När en kränkning eller diskriminering sker så är det klassläraren eller pedagogen som har varit med i situationen som ska skriva en kränkingsanmälan.

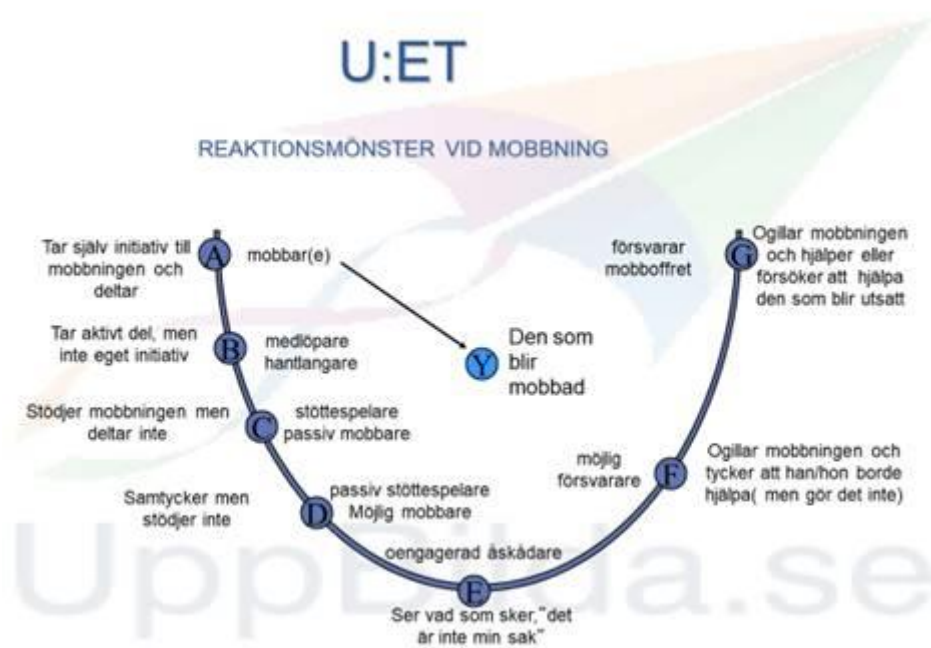
Kränkingsärenden skriver vi i Draftit. Där redogör man för vad som har hänt och vilka elever som varit inblandade. Det ska också skrivas vilka åtgärder man vidtagit och vilka man har kontaktat. Vi kontaktar i de flesta fall alla inblandade vårdnadshavare via telefon eller via Tieto. I anmälan ska det också stå när uppföljning ska ske, vilket man också gör i Draftit vid det datumet som man skrivit i anmälan.

I samtal med eleverna är *U:et* en bra samtalsmetod där man kan ha en dialog om vilken roll de inblandade haft i händelsen.

Om samma elev fortsätter med sitt beteende så kopplas Trygghetsgruppen in och efter några händelser introduceras Konsekvenstrappan. Konsekvenstrappen ska också användas om våra ordningsregler inte följs.

U:et - som används vid samtal med elever i konflikter eller kränkningar

5.5 Utvärdering av plan mot diskriminering och kränkande behandling

För att utvärdera Planen mot diskriminering och kränkande behandling genomför vi två gånger om året en trygghetsenkät som vi sedan analyserar. I den finns även "otrygga platser" med som en fråga. Vi har valt att inte ha enkäten anonym för att man lätt ska kunna ha samtal med de elever som inte känner sig trygga på skolan.

Efter att Trygghetsgruppen har analyserat enkäten kan vi sedan arbeta vidare med de åtgärder som behöver göras. Kanske visar det att man behöver täcka upp med mer personal på vissa platser på skolgården. Vid elevrådsmöten samtalar eleverna om hur arbetsron är i klasserna, de pratar om tryggheten, om hur rastaktiviteterna fungerar samt bussvakten och omklädningssituationen. Åsikter som kommer fram där tas med till klasserna för att diskuteras.

Bilaga 1

Skriftlig varning

Enligt skollagen 5 kap 11 § får en elev i grundskola tilldelas en skriftlig varning. Om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen, uppträtt olämpligt eller gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse ska rektor se till att saken utreds. En varning ska föregås av denna utredning (5 kap 9-10 §§). Vårdnadshavare ska informeras om rektorsbeslut.

Varningen gäller

Elevens namn: Förnamn Efternamn

Personnummer: ÅÅMMDD-XXXX

Orsak till varningen

Datum och tid för händelsen: KÅÅMMDD, Klockslag

Händelseförlopp (beskriv kortfattat): [Klicka eller tryck här för att ange text.](#)

Åtgärder om eleven inte ändrar sitt beteende

Om eleven inte ändrar sitt beteende kan det leda till att rektor fattar beslut om undervisning i en annan undervisningsgrupp eller omplacering vid en annan skolenhet (Skollagen 5 kap 12-13 §§). Vidare kan rektor också fatta beslut om avstängning av eleven (Skollagen 5 kap 14 §).

ÅÅMMDD

Datum

Underskrift beslutsfattare

Namnförtydligande

Kopia till

- Lärare
- Rektor
- Vårdnadshavare
- Diariet

Bilaga 2**Avstängning av elev i grundskolan**

Enligt skollagen 5 kap. 14 § får rektor besluta att stänga av en elev helt eller delvis om det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero samt tidigare åtgärder (enligt 7, 8 och 11 §§ inte uppnåtts) eller det finns andra särskilda skäl med hänsyn till elevens beteende.

Beslut om avstängning

Härmed beslutar undertecknad att stänga av Förnamn Efternamn, KIÅÅMMDD-XXXX

under tiden ÅÅMMDD till ÅÅMMDD från undervisning vid skolans namn

Orsak till avstängning

Kort redogörelse för beslutet [Klicka eller tryck här för att ange text.](#)

ÅÅMMDD Förnamn Efternamn

Datum

Underskrift beslutsfattare

Namnförtydligande

Kopia till

- Lärare
- Rektor
- Vårdnadshavare

Besvärshänvisning

Beslutet om avstängning är överklagbart enligt 28 kap. 5 § 3 skollagen.

Överklagande lämnas till rektor som fattat beslutet. Överklagande prövas av Förvaltningsrätten i Jönköping. Ange vilka skäl som föranleder ett överklagande. För att överklagandet ska kunna prövas måste överklagande inges senast tre veckor från det datum ni fick del av beslutet.